

Faruk BAL

MHP Genel Başkan Yardımcısı

Osmanlı imparatorluğunun tarihi seyrini tamamlayıp düveli muazzamın hasta adam olarak tanımladığı coğrafyada toprak kaybına uğraması ve sonrası ömrünü yitirmesi ancak düveli muazzama karşı bu coğrafya üzerinde verilen mücadele sonrası bu ülke kurulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti devletini kuran birinci TBMM'dir. Bu felsefe ki bizi bugünlere taşımıştır. İşte bilimsel boyutta eleştirecek arkadaşlarım farklı tanımlar yapabilir. Sosyolojik ve tarihi anlamda anayasanın kurucu iradesi Kuvay-ı Milliye ve kurtuluş mücadelesidir.

1921 anayasası bu Kuvay-ı Milliye ve kurtuluş mücadelesi neticesinde milli hakimiyet, tam bağımsızlık esasına dayalı olarak kurulmuştur. Özü de ulus devlet, parlamenter demokrasiye dayanmaktadır.

İkinci meclisimiz, 1924 anayasasına inkılapçı bir yaklaşımla ele almış ve devrim yasaları da dediğimiz pek çok sahada yasama faaliyetlerini yerine getirmiş ancak biraz önce saydığım Kurtuluş savaşı ile kurulan devletin rengini ve şeklini ortaya koymuştur. Bu şekilde devlet idare edilmekte iken 1961 yılında askeri darbe ile karşılaşmış ve 1961 anayasası ortaya çıkmıştır. Halk oylamasından geçmesine rağmen iki yönden benimsenmemiştir. Birincisi, o anayasanın teşkilinde katılmayan DP ve DP'yi benimseyen halkın önemli bir kesimi diğer yönüyle entel veya doktrine değer veren kesimce de bu anayasa Türkiye'ye çok geldi biçiminde eleştirilmiştir. Doğrudur bir tepki anayasasıydı özetle. 1982 anayasası ise yine bir askeri darbe ürünüdür ve askeri bir anayasadır. Bu seyri anlatmamın nedeni 1982 anayasasına her kesimden çok farklı eleştiriler gelmesidir. Bu eleştirilerin doğal sonucu olarak pek çok maddesi değiştirilmiştir. Bu eleştirilerin neticesinde de anayasanın 12 Eylül mantığı da olsa mantık silsilesi bozulmuştur. Dolayısıyla, Türkiye bir anayasa ihtiyacı ile karşı karşıyadır. Bu ihtiyacın giderilmesi bilimsel ölçüden değerlendirilmelidir. Elbette siyasi düşünceler renk ve şekil katmalıdır ama bilimsel ölçülerden uzaklaşılmalıdır.

Bilimsel düşünce anayasayı toplumsal sözleşme olarak tanımlamaktadır. Bizim ulaşacağımız sonuçta anayasayı toplumsal sözleşme haline getirmelidir. Anayasanın toplumsal sözleşme haline gelebilmesi için toplumsal mutabakatın sağlanması gereklidir. Toplumsal mutabakat sağlanması noktasında benim iki yönde eleştirim başlıyor. Birincisi usul 1982 anayasası her yönden eleştiriliyor derken bunu bir kazanım ve değer olarak ele almalıyız. Artık bu değer üzerinde herkes eleştirilerini yöneltmeli yani anayasa değişikliği için TBMM'nde bu işin başlaması lazım. İkincisi, burada Meclisin iç çalışması çerçevesinde değil daha önceki tecrübelerimizden uzlaşma komisyonu olarak tanımlanmış siyasi parti grupları tarafından da desteklenen bir heyet mahiyetinde toplumsal destek sağlanmalıydı.

Bunu TBMM başarmıştır. Bu hükümet öncesinde de başarmıştır. Sonrada beş tane siyasi parti anayasanın 33 tane maddesini oy birliğiyle değiştirememiştir. Demek ki, Türk milleti ve onun temsilcileri toplumsal mutabakatta belirli bir noktaya gelebilme tecrübesini gösterebilmiştir ve bu tecrübeden yararlanılmalıydı. Maalesef bu tecrübe heder edilmiştir. Bilim adamlarımızın hazırlamış olduğu anayasa taslağı bizim ve herkesin gözünde AKP'nin isteği üzerine olmuştur. Dolayısıyla bunun hukuki adı bir istisna aktinin ürünüdür. Bir eser sözleşmesinin ürünüdür. Ortaya çıkan ürün elbetteki bilim adamlarımız tarafından savunulacaktır.

Bu uzlaşma noktasına ulaşabilmemiz için mutabakata varabilmemiz için MHP olarak kırmızı çizgilerimizi belirledik ve ilan ettik. Doğrudur Türkiye'nin bir anayasayı ihtiyacı vardır. Bu anayasada MHP'nin vazgeçemeyeceği değerler şunlardır ve temenni ediyorum ki hepimiz bu değerlere sahip çıkalım. Bunlardan birincisi, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluş felsefesinden ayrılamayız. Tali iktidar, iktidar gibi yaklaşımlarla kuruluş felsefesi hafife alınamaz. Devlet kuruculuğu ile şirket kuruculuğu karıştırılamaz. Tek kelime eşitliğinden bahsederek farklı sonuçlara gidemeyiz. Türkiye Cumhuriyeti kuruluş felsefesinden ayrılacak bir anayasaya biz her zaman karşıyız. İkincisi, bu çerçeve içerisinde anayasanın ilk üç maddesi değiştirilmemelidir. Üçüncüsü, parlamenter rejim konusu tartışma konusu dahi yapılmamalıdır. Dördüncüsü, üniter devlet yapısı zedeleyici, rendice edici herhangi bir madde ihtiva etmemelidir. Beşincisi, milli birliği zedeleyici herhangi bir madde ihtiva etmemelidir, cumhuriyetin temel nitelikleri korunmalıdır. Bizim kırmızı çizgilerimiz bunlardır. Bu kırmızı çizginin dışında olan ben bunlara karşıyım diye ifade edebilmelidir. Herkeste bunları tanıyabilmelidir. Ancak bu milli mutabakatın sağlanmasını pas geçerek, işin özüne girmeden, temel tercihlerimiz göz ardı edilerek sağlanamaz.

Yukarıda yer alan konu başlıkları çerçevesinde MHP olarak konu tarafımızdan tartışılmıştır fakat maalesef bu konular basında ciddi olarak tartışılmamıştır. Bir konu tartışılmıştır, o da mahalle baskısı tartışması, Malezya tartışması. Yöntem yanlış olduğu için AKP kendisinin isteği ve iradesi neticesinde vermiş olduğu görev neticesinde ortaya çıkan bu eser, AKP tarafından benimsenmeden henüz bizim metnimizdir demeden kamuoyunda tartışılmaya başlanmıştır. O zaman kimse işin ciddiyetine varmadan tartışmaya başlıyor. Dolayısıyla, mutabakat sağlanamıyor.

Biz bu çerçevede bu taslağı inceledik. Bu taslakta ortaya çıkan içerik tartışılabilir durumdadır. Erol Beyle benim rakamlarım farklı muhtemelen bazı maddelerin üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmadan farklı maddeler altına yerleştirilmiş. Yer değişikliği bir memuriyet tayini gibi değil anayasanın koruyucu hükümlerinin olduğu bölümden alınıp başka bir bölüme gittiği zaman onun mahiyeti de değişmekte. Tabi bu taslak 1982 anayasasınının 176

madde ve 17 geçici maddesi bulunmakta iken taslağın 137 maddesi ve 9 geçici maddesi bulunmaktadır. 1982 anayasasındaki 20 maddeye hiç dokunulmamıştır. 1982 anayasasında yer alan 17 madde yürürlükten kaldırılmış yani hiç yer verilmemiştir. MHP olarak ta biz bu taslakta yer alan 50 adet maddenin bazı itirazı kayıtlarla uygun bulmaktayız fakat geriye kalan 80 maddesine ise yine değişik ölçüde itirazlarımız veya tamamen reddettiğimiz bölümleri olmak üzere karşı çıkmaktayız. Dolayısıyla uzlaşmacı ve katılımcı bir perspektif içerisinde MHP bir anayasa cevabını kendi açısından değerlendirmiştir. Bu çerçevede içerisinde devletin üniter yapısı, milli birliği ve bütünlüğüne yapılan vurgular bu anayasada zayıflatılmaktadır veya kısmen bu özellikler ortadan kaldırılmaktadır.

Anayasaya yönelik olarak önceki oturumda arkadaşın anayasa taslağına “Devleti kutsallaştıran bireyi de özgürleştiren bir anlayışa sahiptir” açıklamasına katılmıyorum. Mutlaka her inanç ve ideoloji tarafından statü farkı ayrı olmak üzere ön planda tutulan bir değerdir. Birey tek başına molekülden ibarettir. Bireyi bir sıvı olarak tanımlanması için bir kimliğinin olması ve o kimliğin yaşayabileceği bir ortam olması lazım bu vatandır. Orada da bir güç olması lazımdır oda devlettir. Devleti yok varsaydığımızda bireyin hakkını, hukukunu kendisi mi sağlayacaktır. Bireyin kutsiyetinin devletin kutseyetinden daha yüksek tutulacağı bir anlam yüklenecektir. Dolayısıyla maddeler itibarıyla de bunları teker teker sıralayabilirim.

MHP birey haklarına, evrensel değerler boyutunda önem vermektedir. Yani insanlığın büyük olaylar sonunda elde etmiş olduğu değerlerin katkısına Türk milletinin katkısı da olmuştur. Evrensel değer diye aldığımız değerlere onun alt başlıklarına, din ve vicdan özgürlüğüne 5000 yıllık tarihi boyunca Türk milleti de katkıda bulunmuştur. Dolayısıyla yaratıcısı olduğu bu değerlerden Türk milletinin fertlerinin hakkı olduğu gibi yararlanmak en büyük hakkıdır.

Dolayısıyla, tüm evrensel değerlerle barışık bir anlayışla uluslar arası kabul görmüş değerleri bu bakış açısıyla onaylıyor ve kabul ediyoruz. Bu taslakta olduğu gibi 2004-2006 AB ilerleme raporunda gösterilen perspektiften bakmıyoruz. İşte bu açıdan baktığımızda evrensel değerlerden Türk milletinin faydalanması en tabii hakkıdır. Tabii bununda bir sınırı olacaktır, her hakkın ve özgürlüğün sınırı olduğu gibi. Bu sınırında biraz önce çizmeye çalıştığımız bir diğerinin hakkı, bir diğerinin hürriyeti, toplumun genel muafiyeti, genel sağlık, ülkenin birliği bütünlüğü gibi sınırlar çerçevesinde çizilmesi gerekmektedir. Bakış açısı olarak taslağı devletin bütünlüğü ve birliğini hasım gibi alıp olmayan böyle bir varlığı yumruklamaya çalışması anayasa taslağına genel bir hava vermektedir. Bu havayı benimsemediğimizi belirtmek isterim.

Parlamenter demokrasinin bir denge ve denetim mekanizmasından meydana geldiğini bir güçler ayrılığında meydana geldiğini hepimiz bilmekteyiz. Bu taslakta bu denge ve denetim tamamen ortadan kalkmıştır. Tabii ki bu güçlerden en önemlisi yasama gücüdür. Bu taslakta meclis AB giriş için Meclis zamanla yarışmaktadır. Bu yarış içerisinde mevzuat yetiştirilememektedir. İktisabata yetiştirilebilmek için kanun hükmünde kararname çıkarılma yetkisi Bakanlar Kuruluna verilmektedir. Bakanlar Kurulunun çıkaracağı bu KHK'yi Anayasa Mahkemesi özüne yönelik olarak inceleme hakkı yok. Böyle bir demokrasi olmaz. Yani Bakanlar Kurulu hem yasama yetkisini kullanacak hemde parlamenter demokrasinin denge ve denetim mekanizması olacak Anayasa Mahkemesi bunu inceleyemeyecek.

Konuşmamı bitirirken sevgi ve saygılarımı sunuyorum.